

Quickscan natuurtoets Hosterd te Puiflijk

rapportnummer 1229

Quickscan natuurtoets Hosterd te Puiflijk

Een inventarisatie van beschermde flora en fauna

Colofon

Zelhem : april 2012

Rapportnummer : 1229
Projectnummer : 1879

Opdrachtgever : Archeodienst BV
Contactpersoon : Mevr. S. Koeman

Opdrachtnemer : Stichting Staring Advies
Dr. Grashuisstraat 8
7021 CL Zelhem
T 0314 641910
F 0314 641909
info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl

Auteur(s) : ing. R. Boerboom / drs. L.M.A. Witjes

Eigendom

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever. Het rapport blijft eigendom van de opdrachtgever. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d. m. v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Stichting Staring Advies accepteert daarom op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van eventuele beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Stichting Staring Advies uitgevoerde onderzoek neemt. Stichting Staring Advies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Stichting Staring Advies; opdrachtgever vrijwaart Stichting Staring Advies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Kwaliteitszorg

Stichting Staring Advies is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het Netwerk Groene Bureaus is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Het Netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoud

1	Inleiding en doel	4
2	Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden	5
3	Het ecologisch onderzoek	9
3.1	Methode	9
3.2	Resultaten	10
4	Flora- en faunawet	13
4.1	Toetsing aan de Flora- en faunawet	13
4.2	Wettelijke consequenties	14
5	Conclusie	16
	Bijlage 1 Impressie plangebied	17
	Bijlage 2 Wettelijk kader	18

1 Inleiding en doel

In het kader van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de locatie Hosterd te Puiflijk (gemeente Druten) is het noodzakelijk het plangebied ecologisch te beoordelen in het kader van de Flora- en faunawet. Het plan is om op het voormalige voetbalveld 6 nieuwbouwwoningen te realiseren. Stichting Staring Advies is door de opdrachtgever gevraagd om een quickscan natuurtoets uit te voeren op deze locatie. Dit is een vorm van verkennend natuuronderzoek dat op korte termijn en in een kort tijdsbestek kan worden uitgevoerd. Het heeft als voordeel dat bijvoorbeeld planologische procedures niet onnodig worden vertraagd.

Het doel van de quickscan is om snel te inventariseren of door de geplande werkzaamheden schade kan ontstaan aan populaties van beschermde soorten flora en/of fauna, en hoe deze schade beperkt of gecompenseerd kan worden.

Tijdens de uitvoering van het verkennende natuuronderzoek is het voorkomen van beschermde soorten planten en dieren op de locatie nagegaan. Daarnaast is onderzocht op welke wijze de plannen voor de locatie in overeenstemming kunnen worden gebracht met hetgeen bepaald is in de Flora- en faunawet.

Dit rapport is opgesteld conform het voorschrift zoals opgenomen in het aanvraagformulier "Aanvraag ontheffing, ingevolge artikel 75, vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet (Ontheffing voor ruimtelijke ingrepen)".

2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden

Gegevens plangebied

Locatie: Hosterd
Plaats: Puiflijk
Gemeente: Druten
Provincie: Gelderland

Beschrijving van het plangebied

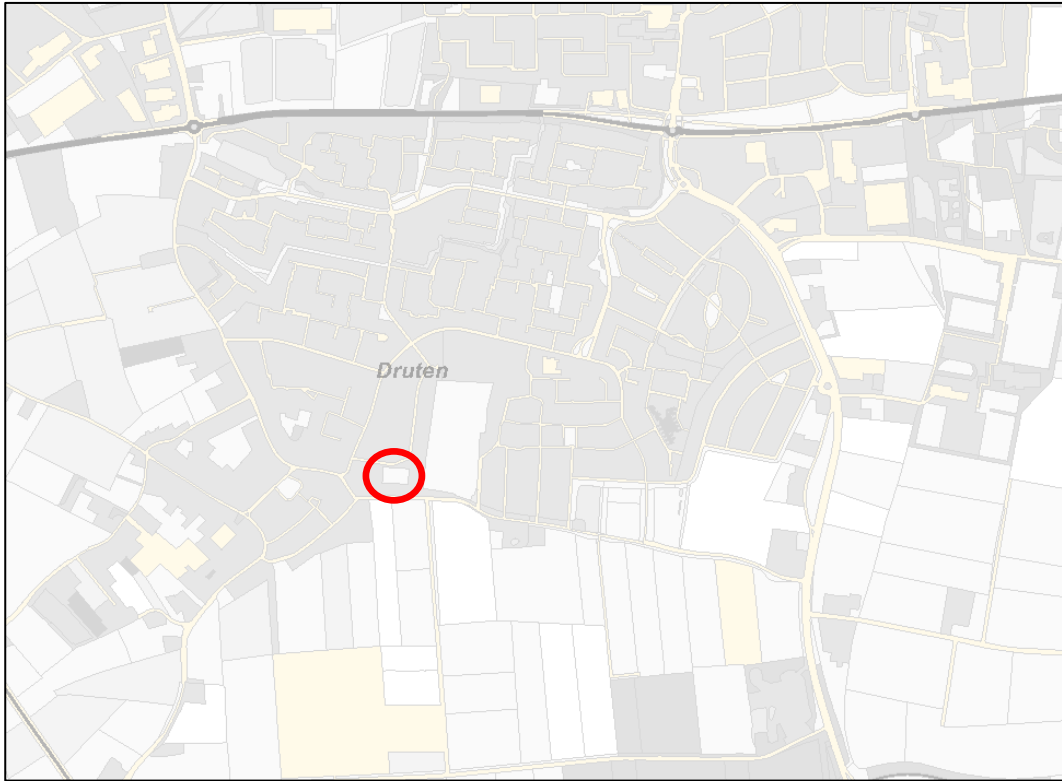
Het plangebied ligt aan de rand van de bebouwde kom van Puiflijk, in de gemeente Druten (zie figuur 1). Het terrein is een braakliggend voormalig trainingscomplex van de plaatselijke voetbalvereniging. Het plangebied heeft een oppervlakte van ongeveer 3000 m². Aan de noordzijde grenst het plangebied aan de Hosterd. Aan de zuid- en westzijde grenst het plangebied aan omliggende woningen en tuinen. Aan de oostzijde grenst het plangebied aan een sportcomplex (zie figuur 2). De omgeving van het plangebied bestaat enerzijds uit de bebouwde kom van Puiflijk en Druten en anderzijds uit een open agrarisch gebied met voornamelijk graslandpercelen.

Ten noorden van de bebouwde kom van Puiflijk en Druten liggen de uiterwaarden van de Waal, met onder andere de Drutensche Waarden en de Afferdensche en Deestsche Waarden. Deze gebieden liggen op circa 1,5 kilometer afstand van het plangebied. Ten zuiden van Puiflijk, op circa 700 meter afstand van het plangebied liggen de bossen van Heerlijkheid Horsen.

Het plangebied bestaat uit een voormalig trainingscomplex van een voetbalvereniging. Hierbinnen bevinden zich een sportveld en een houtwal. Bebouwing is niet aanwezig binnen het plangebied (zie figuur 2 en bijlage 1).

Geplande werkzaamheden

Ter plaatse zullen 6 nieuwe woningen gerealiseerd worden. De groenstrook aan de zuidzijde van het perceel wordt vermoedelijk verwijderd of opgeschoond.

Figuur 1. Ligging van het plangebied (rood).

Figuur 2. Luchtfoto van het plangebied (rood).

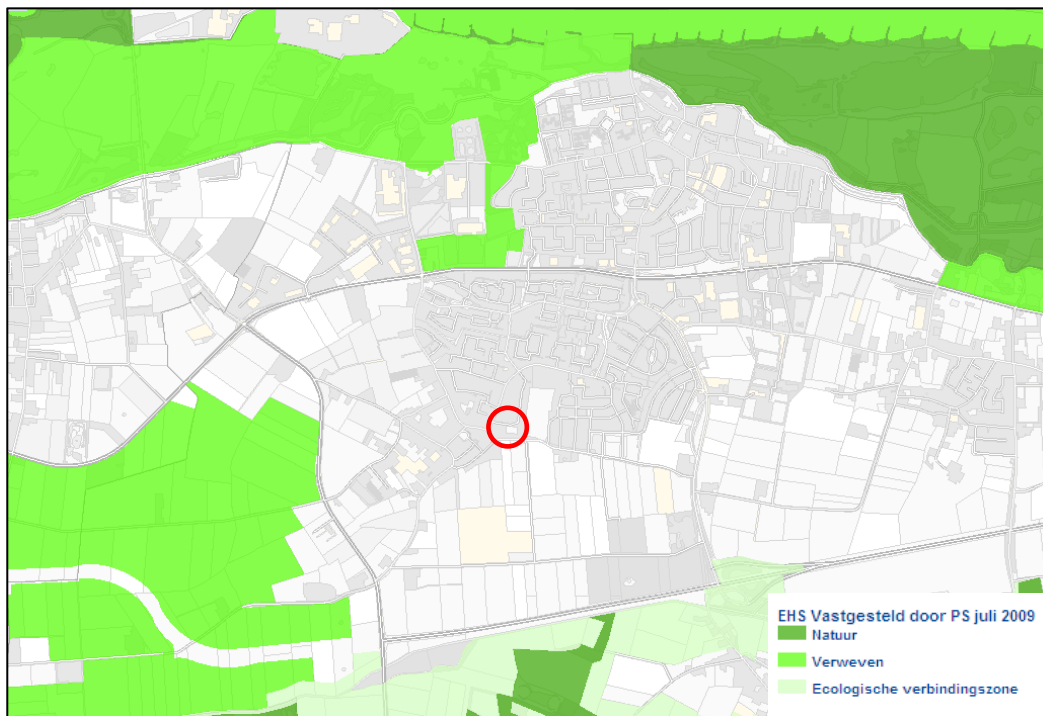
Beschermde status plangebied

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

In de provincie Gelderland bestaat de EHS uit drie onderdelen: EHS-natuur, EHS-verweven en Ecologische verbindingzones. Soorten die zijn gebonden aan grotere natuurgebieden vinden vooral een plek in EHS-natuur. EHS-verweven is van belang voor soorten die in gebieden leven waarin natuurelementen verweven zijn met agrarisch gebruik van het landschap. Met de ecologische verbindingzones neemt de versnippering van natuur af en ontstaan migratiemogelijkheden voor planten en dieren.

Binnen de Ecologische Hoofdstructuur geldt de “nee, tenzij”-benadering. Dit houdt in dat bestemmingsplanwijziging niet mogelijk is als daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast, moet het bevoegd gezag erop toezien dat hiernaar door de initiatiefnemer onderzoek wordt verricht. Om een zorgvuldige afweging te kunnen maken heeft de provincie de te behouden wezenlijke kenmerken en waarden per gebied gespecificeerd. In de gehele EHS geldt de landschappelijke verwevenheid van natuur, bos en landschapselementen met cultuurgronden als wezenlijk kenmerk. Daarnaast zijn er per regio nog specifieke kenmerken aangewezen.

Het plangebied ligt niet in de EHS. In het buitengebied rondom Puiflijk zijn diverse gebieden aangewezen als EHS natuur, verweven en verbindingzone. De afstand tussen het plangebied en het dichtstbijzijnde EHS gebied (Drutensche Waarden) bedraagt ruim 900 meter (zie figuur 3).

Figuur 3. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van de EHS.

Effectbeoordeling EHS

In het onderzochte plangebied worden op een voormalig trainingscomplex van een voetbalvereniging 6 woningen gebouwd. Het plangebied ligt in de bebouwde kom. Er vindt geen ruimtebeslag op de EHS plaats. Bij het toetsingskader van de EHS is geen sprake van externe werking. Nadelige effecten voor, tijdens en na inrichting van het plangebied op de EHS zijn niet te verwachten door de aard van de werkzaamheden en de afstand ten opzichte van EHS natuurgebieden.

De kernkwaliteiten van de EHS worden niet aangetast. Er hoeft geen verdere EHS toetsing uitgevoerd te worden.

Natura 2000

De Europese Unie heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote biologische, esthetische en economische waarde is. Om deze natuur te behouden heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000. Dit is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden. Voor Nederland gaat het in totaal om 162 gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied is 'Uiterwaarden Waal'. Dit gebied ligt op ruim 1,8 km afstand van het plangebied (zie figuur 4). Overige Natura 2000 gebieden (o.a. 'Uiterwaarden Neder-Rijn', 'Lingedijk & Diefdijk' en 'Gelderse Poort') liggen op grotere afstand van het plangebied (vanaf 6,5 km).

Effectbeoordeling Natura 2000

Door de ruime afstand tot het Natura 2000 gebied 'Uiterwaarden Waal' en de geplande inrichting zijn nadelige effecten op dit beschermde gebied niet te verwachten. Er vindt op kleine schaal woningbouw plaats binnen de bebouwde kom van Puiflijk. De beschermde natuurwaarden van het Natura 2000 gebied zullen niet aangetast worden door geplande ruimtelijke ontwikkeling in het plangebied. Verdere toetsing of een vergunningsaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet is niet noodzakelijk.

Figuur 4. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van Natura 2000 gebied 'Uiterwaarden Waal' (geel).

3 Het ecologisch onderzoek

3.1 Methode

Het verzamelen van gegevens heeft op twee manieren plaatsgevonden: via literatuuronderzoek en er is gericht veldonderzoek uitgevoerd.

Literatuuronderzoek

Voor het verzamelen van bestaande verspreidingsinformatie van beschermde zijn de volgende relevante verspreidingsatlassen geraadpleegd:

- a. Nieuwe atlas van de Nederlandse flora
- b. Atlas van Nederlandse Broedvogels
- c. Digitale zoogdieratlas van de Zoogdierverseniging VZZ
- d. Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985 – 2005
- e. Atlas van de Nederlandse zoetwatervissen
- f. De dagvlinders van Nederland
- g. De Nederlandse libellen

Veldonderzoek

Het plangebied is door een onderzoeker van Stichting Staring Advies onderzocht om de aanwezige biotopen te kunnen beschrijven, om een inschatting te kunnen maken van de mogelijk aanwezige beschermde soorten en incidentele waarnemingen te kunnen doen van beschermde flora en fauna (zie tabel 1).

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
R. Boerboom	1	23-04-2012	11.00 uur	Half bewolkt, droog, 12 °C, wind 1-2 Bf

Tabel 1. Veldonderzoek.

3.2 Resultaten

Deze paragraaf bespreekt de resultaten van het literatuuronderzoek en het quickscan natuuronderzoek.

3.2.1 Literatuuronderzoek

Verspreidingsatlassen

Flora

De Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora geeft, voor het uurhok waarbinnen het plangebied zich bevindt (16-43), de aanwezigheid van de volgende 4 licht beschermde plantensoorten weer: gewone dotterbloem, gewone vogelmelk, grasklokje en zwanenbloem (Flora- en faunawet, tabel 1). Zwaar beschermde soorten zijn niet in de directe omgeving bekend. Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of beschermde plantensoorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Broedvogels

Raadpleging van de Atlas van Nederlandse Broedvogels van SOVON vogelonderzoek Nederland heeft voor het atlasblok waarbinnen het plangebied valt het voorkomen van een aantal broedvogels aangetoond. Een deel van de vogelsoorten kunnen een territorium bezetten in het plangebied of in de directe omgeving hiervan, waardoor ze gebruik kunnen maken van het plangebied. Het betreft vogelsoorten van diverse landschapstypen, met name algemene soorten van bos en struweel. Een aantal van deze soorten, zoals merel, koolmees, tjiftjaf en zwartkop komt ook in stedelijk groen en tuinen voor. Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of deze vogelsoorten voor kunnen komen in het plangebied.

Zoogdieren

De digitale zoogdieratlas van de Zoogdierverseniging VZZ (www.zoogdieratlas.nl) maakt voor de omgeving van plangebied melding van een aantal beschermde zoogdiersoorten. Het betreft de volgende soorten:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): bosmuis, bosspitsmuis, dwergspitsmuis, egel haas, huisspitsmuis, mol en veldmuis.
- Flora- en faunawet, tabel 3 (streng beschermd): gewone dwergvleermuis en grootoorvleermuis spec.

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of deze beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied.

Amfibieën, reptielen en vissen

De site van RAVON (www.ravon.nl), de Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985 – 2005 en de Atlas van de Nederlandse zoetwatervissen maken in de directe omgeving van het plangebied melding van 2 licht beschermde soorten:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): bruine kikker en gewone pad.

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of deze beschermde soort voor kunnen komen in het plangebied.

Ongewervelde dieren

Raadpleging van diverse websites en literatuur heeft niet de aanwezigheid van beschermde ongewervelde dieren in en in de directe omgeving van het plangebied aangetoond. Tijdens het veldonderzoek wordt nagegaan of geschikt leefgebied voor beschermde soorten binnen het plangebied aanwezig is.

3.2.2 Veldonderzoek

Flora

Er zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen tijdens het veldbezoek. Door het intensieve gebiedsgebruik en beheer zijn er weinig geschikte groeiplaatsen voor beschermde plantensoorten te vinden binnen de grenzen van het plangebied. Het sportveld wordt intensief gemaaid om het gras kort te houden. Ook gezien de voedselrijkdom van de bodem worden geen groeiplaatsen van bijzondere of streng beschermde plantensoorten verwacht. De samenstelling van de aangetroffen flora en vegetatie en de daarvan afgeleide inschatting van de voedselrijkdom en de bodemgesteldheid bevestigen dit. Op het sportveld en langs de randen groeien algemene soorten als gewone paardenbloem, madeliefje, zachte ooievaarsbek, grote weegbree, paarse dovenetel en algemene grassoorten.

De houtwal rondom het sportveld bestaat uit soorten als sleedoorn, gewone vlier, vogelkers, wilg, kornoelje en enkele heesters. De ondergroei van deze houtwal bestaat uit algemene soorten als zevenblad, gewone paardenbloem, zandraket, straatgras, grote brandnetel en vogelmuur. In deze houtwal kunnen enkele algemene, licht beschermde soorten als gewone vogelmelk en brede wespenorchis (Flora- en faunawet, tabel 1) verwacht worden.

De overige beschermde soorten uit de Nieuwe Atlas van de Flora van Nederland (gewone dotterbloem, grasklokje en zwanenbloem) zullen elders in het kilometerhok zijn waargenomen. Geschikte groeiplaatsen ontbreken voor deze soorten.

Broedvogels

Een volledige broedvogelkartering heeft niet plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied de volgende vogelsoorten aangetroffen: merel, zwartkop, houtduif, tjiptjaf, vink, zanglijster en pimpelmees. De meeste vogels bevonden zich in de houtwal. Enkele merels foerageerden op het sportveld. Het is te verwachten dat deze soorten en enkele andere algemene zangvogels de houtwal als broedlocatie gebruiken. Het sportveld zelf biedt geen broedgelegenheid voor vogels. Ten noorden van het plangebied zijn enkele huismussen waargenomen bij woningen aan de Hosterd.

Binnen het plangebied zijn geen nesten te verwachten van soorten, waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, zoals huismus, gierzwaluw, sperwer, roek, torenvalk, steenuil of kerkuil. Er zijn geen verblijfssporen (braakballen, prooi-resten, uitwerpselen) van deze soorten aangetroffen. Bovendien zijn er geen nestkasten of andere geschikte nestgelegenheden voor jaarrond beschermde soorten aanwezig binnen het plangebied. De waargenomen huismussen broeden vermoedelijk onder de dakpakken van huizen aan de Hosterd, ten noorden van het plangebied.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) zoogdieren aangetroffen binnen het plangebied. Het gebruik van het plangebied door algemene soorten als egel, konijn, mol, spitsmuizen en echte muizen is te verwachten. De steenmarter (Flora- en faunawet, tabel 2) kan incidenteel het plangebied doorkruisen. Een vaste verblijfplaats van de steenmarter is niet aangetroffen. Deze verwachten we ook niet, door het ontbreken van geschikte schuilplaatsen (gebouwen, houtstapels, puin etc.). Er zijn ook geen sporen (uitwerpselen, latrines, prooi-resten etc.) van steenmarter gevonden op de locatie.

Overige streng beschermde grondgebonden zoogdieren worden niet verwacht. Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor streng beschermde grondgebonden zoogdieren.

Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek zijn geen (verblijfplaatsen van) vleermuizen waargenomen. In de Zoogdieratlas zijn waarnemingen van 2 soorten vleermuizen voor de omgeving van het plangebied bekend geworden: gewone dwergvleermuis en grootoorvleermuis spec..

Deze worden niet verwacht door het ontbreken van gebouwen in het plangebied. Er zijn bovendien geen oude bomen of bomen met holten in het plangebied, waardoor verblijfplaatsen van boombewonende soorten ook uitgesloten zijn.

Het groen rondom het sportveld is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Soorten die hier verwacht kunnen worden zijn met name de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. Van vleermuizen zijn alleen de essentiële foerageergebieden en vliegroutes strikt beschermd. Voor vleermuizen is het wenselijk om dit groen zo veel mogelijk te behouden. Mocht de houtwal aan de zuidzijde van het sportveld toch verwijderd worden zijn er voldoende alternatieven in de directe omgeving, zoals de houtwal aan de noord- en westzijde van het sportveld, groen langs de overige sportvelden, de tuinen aan de Hosterd, Scharrenburgsestraat en de Koningsweg. Het plangebied zelf maakt, mede door de geringe hoeveelheid opgaand groen, geen onderdeel uit van een vliegroute of essentieel foerageergebied van vleermuizen.

Amfibieën

Amfibieën zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. Deze worden ook niet verwacht, omdat geschikt leefgebied ontbreekt. Incidenteel kan een zwervend individu van bijvoorbeeld de bruine kikker of gewone pad het plangebied doorkruisen. Streng beschermde amfibieënsoorten zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht door het ontbreken van geschikt leefgebied. Het literatuuronderzoek bevestigt dit.

Reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen aangetroffen. Streng beschermde reptielensoorten zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht. Het literatuuronderzoek bevestigt dit. In het plangebied ontbreekt het aan geschikt leefgebied voor reptielen. Reptielen zijn afhankelijk van structuurrijke, zonbeschenen vegetaties.

Vissen

In het plangebied is geen open water aanwezig. Geschikt leefgebied voor vissen ontbreekt.

Ongewervelden

Beschermde ongewervelden (dagvlinders/libellen etc.) zijn hier niet aangetroffen en ook niet te verwachten. Het literatuuronderzoek bevestigt dit. Geschikt leefgebied ontbreekt voor de beschermde soorten van deze ecologische groep.

4 Flora- en faunawet

4.1 Toetsing aan de Flora- en faunawet

De effecten op de flora en fauna en de wettelijke consequenties zijn ingeschat aan de hand van de geplande werkzaamheden.

Sinds 1 maart 2005 is een nieuwe AMvB van kracht waarin de vrijstellingen worden geregeld met betrekking tot artikel 75 van de Flora- en faunawet. Deze AMvB bestaat uit 3 tabellen waarbij tabel 1 soorten de lichtste bescherming en tabel 3 de zwaarste bescherming genieten (zie bijlage 3). Voor tabel 1 soorten betekent dit dat voor ruimtelijke ontwikkelingen als de op deze locatie geplande werkzaamheden, geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd. Voor tabel 2 en 3 soorten dient overtreding van de Flora- en faunawet voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Als dit niet mogelijk is dient een ontheffing aangevraagd te worden, in combinatie met het nemen van compenserende maatregelen.

Flora

In de houtwal rondom het sportveld zijn enkele licht beschermde soorten als gewone vogelmelk en brede wespenorchis (Flora- en faunawet, tabel 1) te verwachten. De gewone vogelmelk is in het uurhok waarbinnen het plangebied valt aangetroffen (zie paragraaf 3.2.1). Voor licht beschermde soorten geldt automatisch de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ingrepen.

Tijdens het veldbezoek zijn geen streng beschermde plantensoorten aangetroffen. Deze worden ook niet verwacht binnen het plangebied door het ontbreken van geschikte groeiplaatsen.

Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Broedvogels

Alle aangetroffen en te verwachten vogelsoorten zijn beschermd krachtens de Flora- en faunawet en de Vogelrichtlijn. Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Dit betekent dat het verstoren, verontrusten, doden en anderszins nadelig beïnvloeden van deze soortgroep niet is toegestaan. Voor vogels geldt dat deze tijdens de broedperiode het meest gevoelig zijn voor verstoring. De rest van het jaar zijn zij flexibeler en is de kans op nadelige effecten door de werkzaamheden voor de individuen aanzienlijk minder. Hierdoor is het raadzaam met de werkzaamheden te starten buiten het broedseizoen of, voorafgaand aan het broedseizoen het gebied ongeschikt maken als broedplek. Als de werkzaamheden in volle gang zijn bij aanvang van het broedseizoen, is het verstoringeffect op (broed)vogels minimaal. Het broedseizoen ligt, afhankelijk van de weeromstandigheden en aanwezige soorten, ruwweg tussen 15 maart en 15 juli. Broedgevallen buiten deze periode zijn ook beschermd.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) zoogdieren waargenomen. Te verwachten soorten zijn, met uitzondering van de steenmarter, licht beschermd (Flora- en faunawet, tabel 1). Bij ruimtelijke ingrepen geldt voor licht beschermde soorten automatisch de vrijstellingsregeling.

Steenmarter

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor de strenger beschermde steenmarter (Flora- en faunawet, tabel 2). Het voorkomen van de strenger beschermde steenmarter (Flora- en faunawet, tabel 2) is alleen ontheffingsplichtig wanneer er vaste verblijfplaatsen aanwezig zijn. Hiervan is geen sprake in het plangebied.

Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen staan vermeld in Flora- en faunawet, tabel 3 en de Habitatrichtlijn. Dit betekent dat alle vleermuissoorten streng beschermd zijn. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn uitgesloten door het ontbreken van (oude) bomen met holten of gebouwen in het plangebied.

De houtwal rondom het sportveld is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Het is wenselijk om dit groen zoveel mogelijk te behouden. Het verwijderen van de houtwal aan de zuidzijde van het sportveld is echter niet ontheffingsplichtig aangezien er voldoende alternatieven beschikbaar blijven, zoals het groen aan de noord- en westzijde van het plangebied, het groen langs de overige sportvelden, de tuinen aan de Hosterd, Scharrenburgsestraat en de Koningsweg. Het plangebied is daarmee geen onderdeel van een vliegroute of essentieel foerageergebied.

Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Overige diersoorten

Beschermde amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden zijn niet aangetroffen. Gezien het ontbreken van voortplantingswater en geschikt leefgebied zijn zwaar beschermde amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden niet te verwachten in het plangebied. Geschikt habitat ontbreekt voor deze soortgroepen. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroepen.

4.2 Wettelijke consequenties

Flora

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Broedvogels

Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Start de werkzaamheden buiten het broedseizoen (tussen 15 maart en 15 juli).

Zoogdieren

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Vleermuizen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Amfibieën

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Reptielen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Vissen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Overige diersoorten

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

5 Conclusie

Aan de hand van de resultaten van de quickscan natuurtoets op de locatie aan de Hosterd in Puiflijk trekken we de volgende conclusie:

Aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is **niet** noodzakelijk.

Bijlage 1 Impressie plangebied

Bijlage 2 Wettelijk kader

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet beschermt planten en dieren tegen negatieve invloeden en bevat hiervoor diverse concrete verbodsbepalingen:

- beschermde inheemse dieren mogen niet verstoord, gevangen of gedood worden;
- beschermde inheemse plantensoorten mogen niet vernield, beschadigd of ontworteld worden;
- nesten, rustplaatsen en voortplantingsplaatsen van beschermde soorten mogen niet verstoord of vernield worden.

De Flora- en faunawet kent drie verschillende beschermingsregimes. Hiertoe zijn de beschermde planten en dieren onderverdeeld in drie categorieën, elke categorie kent een eigen beoordelingstoets voor ontheffingverlening (zie tabel 1).

Beschermde flora en fauna	Zonder gedragscode	Met gedragscode
Algemene soorten (tabel 1 ff-wet)	Algemene vrijstelling	Algemene vrijstelling
Overige soorten (tabel 2 ff-wet)	"Lichte" toets	Vrijstelling
Streng beschermde soorten (tabel 3 ff-wet)	"Uitgebreide" toets	"Uitgebreide" toets

Tabel 1. Beoordelingstoets voor ontheffing.

Tabel 1 maakt melding van een gedragscode. In een gedragscode is opgenomen hoe werkzaamheden worden uitgevoerd zodanig dat schade aan beschermde soorten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden gehandeld wordt volgens de gedragscode, en dit ook aangetoond kan worden, geldt een vrijstelling of lichtere toetsing (zie tabel 1). De gedragscode moet wel door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurd zijn, alvorens deze een wettelijke status heeft.

Flora- en faunawet, tabel 1: Algemene vrijstelling

Veel soorten die in de Flora- en faunawet zijn opgenomen, komen in Nederland algemeen voor. Voor verstoring van deze soorten bij uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig onderhoud, beheer of gebruik, of bij ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, geldt een algemene vrijstelling en is dus geen ontheffing nodig.

Flora- en faunawet, tabel 2: "Lichte" toets

Wanneer soorten uit de tweede categorie negatief beïnvloed worden en niet gehandeld wordt volgens een gedragscode, geldt bij de ontheffingsaanvraag de "lichte" toets. Hierbij moet aangetoond worden dat de werkzaamheden er niet toe mogen leiden dat het voortbestaan van de soorten in gevaar wordt gebracht. Werken volgens de Gedragscode Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelingssector geeft vrijstelling voor deze categorie van beschermde soorten. Er hoeft hiervoor geen ontheffing aangevraagd te worden. Er mag echter geen afbreuk gedaan worden aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. De populatie in het gebied mag geen gevaar lopen om uit te sterven. Hiervoor moeten maatregelen getroffen worden, die opgenomen worden in een ecologisch werkprotocol.

Flora- en faunawet, tabel 3: "Uitgebreide" toets

Wanneer soorten uit tabel 3 voorkomen in een gebied dienen er maatregelen getroffen te worden om behoud van de lokale populatie, bescherming van individuen en de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen. Hiervoor dienen mitigerende en mogelijk compenserende maatregelen getroffen te worden. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Indien vaste verblijfplaatsen worden beschadigd of weggehaald of behoud van de lokale populatie dan wel bescherming van de aanwezige individuen niet kan voldoende worden gegarandeerd, dienen compenserende maatregelen te worden uitgevoerd én dient een ontheffing te worden aangevraagd bij Dienst Regelingen. Voor deze soorten geldt echter dat alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang genoemd in de Habitatrictlijn of Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantsoorten.

Dat zijn voor Bijlage IV-soorten Habitatrictlijn:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

en voor Bijlage 1: AMvB-soorten:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Vogels

Alle vogels in Nederland zijn streng beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor vogels geldt dat er alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang zoals vermeld in de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid en openbare veiligheid.

Overtreding van de Flora- en faunawet dient voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van de soorten. Het betreft hier de functies van het leefgebied die ervoor zorgen dat de soort succesvol kan rusten of voortplanten, bijvoorbeeld migratieroutes en foerageergebied. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Bescherming van vogelnesten

Tijdens werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als maatregelen getroffen worden die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen nesten verplaatst of verwijderd worden, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het *gehele* seizoen:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Nesten die *niet* het hele jaar door zijn beschermd

Er zijn ook vogelnesten die worden aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

De soorten uit bovenstaande categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Zorgplicht (art 2 Flora- en faunawet)

Naast bovenstaande verplichtingen voor beschermde soorten geldt bovendien voor alle soorten, plant en dier, de zogenaamde zorgplicht. In de zorgplicht is opgenomen dat alle planten en dieren een intrinsieke waarde hebben en onvervangbaar zijn. De zorgplicht is een fatsoens eis en houdt in dat bij menselijk handelen voldoende zorg in acht genomen wordt om in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk te beschermen.

stichting staring advies

Dr. Grashuisstraat 8
7021 CL Zelhem

T 0314 641910
F 0314 641909

info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl

